

Siunnersuummut oqaaseqaatit

Nalinginnaasunik oqaaseqaatit

1. Aallarniut

Aningaasanut inatsisip 2022-imut akuersissutigineqarneranut atatillugu immikkoortitsisoqarpoq 15 mio. kr.-inik 2022-imi atorneqartussanik 2023-ilu aallarnerfigalugu ukiumoortumik 30 mio. kr.-inik, ukiumoortunik utoqqaat atugaasa pitsanngorsarneqarnissaannut. Aningaasaliissutit atorneqassapput utoqqalinersiallit aamma siusinaartumik pensionisiallit pisartagaasa pitsanngorsarneqarnerinut.

Utoqqalinersiutillit suli amerlanerujartortut pitsaasumik inuuneqarput soraarnerussutisiassaminnillu katersisarnermikkut, nammineerlutik ileqqaagaqarnermikkut imaluunniit suliffeqarlutik aningaasarsiornermikkut naammaginartumik aningaasaqarlutik. Taamaakkaluartorli suli utoqqaat amerlasuut aningaasanik tigorianaannarnik annikitsuaraannarnik pigisaqartarput. Pingaaruteqarpoq qularnaassallugu utoqqaat tamarmik minnerpaaffissalimmik inuuniarnermikkut atugaqarnissaat, taamalu utoqqalinersialinnik piitsunik peqannginnissaa. Ilutigisaanillu pingaaruteqarpoq qularnaassallugu utoqqalinersialittut utoqqaanerup naammaginartumik inuuneqarfiusinnaanera inuussutissarsiteqartutulli. Inuiaqatigiit kalaallit inuit taakkua akiligassaqaarfigaat, inuunermi inuussutissarsiorfiusukkut sulillutik inuiaqatigiinnut uagutsinnut pilersissimasaat eqqarsaatigalugit, taamalu toqqissisimanartumik inuuneqarsinnaaqqullugit, aamma aningaasaqarnermikkut.

Naalakkersuisut maanna utoqqarnut periusissiamik suliaqaleruttorput aallaaveqartumik utoqqartut pitsaasunik ajunngitsumillu inuuneqarnissamik, utoqqalinersianillu pitsanngorsaanissaq utoqqarnut periusissiasami aggersumi ilaavoq.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit

Siunnersuummi matumani utoqqalinersiaqartitsinermi aamma siusinaarluni pensionisiaqartitsinermi inatsisinik allannguisoqarpoq. Inatsisartut utoqqalinersiaqarnermut inatsisaanni utoqqalinersiat toqqammaviusut qaffanneqarput, siusinaarlunilu pensionisiaqartitsinermi siusinaarluni pensionisiat qaffasinnerpaat annertussusiat qaffanneqarlunilu siusinaarluni pensionisianik qaqugukkut ilanngaassisoqarnissaanut aningaasartaasat killiliussat qaffanneqarluni.

2.1. Utoqqalinersianut tunngaviusut qaffanneqarneri

Siunnersuutikkut utoqqalinersialinnut tamanut atuuttumik utoqqalinersiat tunngaviusut qaffanneqarput. Utoqqalinersiat tunngaviusut qaffannerisigut periarfissaavoq utoqqalinersiaqartunut tamanut isertitat tunngaviusut qaffannissaannut, illugiilluni pilersuisuunissamat pisussaaffik sunningikkaluarlugu. Taamaasilluni utoqqalinersiat innuttaasunut tamanut 384.000 kr.-it angullugit isertitaqartunut qaffanneqassapput.

Siunnersuutikkut aningaasat tunngaviusut qaffanneqassapput ukiumut 64.239 kr.-iniit (2020 - imi annertussutit) ukiumut 73.239 kr.-inut (2021-imi annertussutsit). Pisortat utoqqalinersianut tunngaviutitaat taamaasillutik qaammammut 750 kr.-inik, imaluunniit ukiumut 9.000 kr.-inik qaffanneqarput. Qaffaatit kisimiittunut aamma utoqqalinersialinnut inooqatigiittunut atuupput.

2.2. Siusinaartunik pensionisialinnut akiusut aamma aningaasat ilanngaateqanngitsumik tigummiinnagassat qaffannerat

Siunnersuutikkut aammattaaq qaffanneqarput siusinaartumik pensionisiat qaffasinnerpaat, pensionisialinnut sulisinnaassuseqannginnerpaanut tunniunneqartartut.

Siunnersuutikkut siusinaartunik pensionisiat qaffasinnerpaat aningaasartaat taamaasillutik qaffanneqassapput 118.680 kr.-iniit (2021-imi annertussutsit) 124.340 kr.-inut, (2022-imi annertussutsit). Pisortat utoqqalinersiaqartitsinermi tunngaviutitaat taamaasillutik qaammammut ataatsimut naatsorsorlugit 470 kr.-inik imaluunniit ukiumut 5.660 kr.-inik qaffanneqassapput.

Tamatumalu saniatigut qaffanneqassapput siusinnaartumik pensionisiaqartup taassumalu aappaqaruni aappaata namminneq isertitarisinnaasaat ilanngaassisoqannginnerani pensionisiassaniit 28.000 kr.-iniit ukiumut 10.000 kr.-inik (2021-imi annertussutsit) 38.000 kr.-inut (2022-imi annertussutsit).

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut aamma allaffissornikkut kingunerisassai

Aningaasartuutissat utoqqalinersiallit siusinaartumillu pensionisiallit tigusartagaasa qaffanneqarneri aningaasaliiffigineqassapput 33,3 %-inik siusinnaartumik pensionisialinnut aamma 66,7 % -inik utoqqalinersialinnut. Naleqassapput 2022-imi 15 mio. kr.-inik 2023-ilu aallarnerfigalugu ukiumoortumik 30 mio. kr.-inik.

Siusinaartumik pensionisianut aamma utoqqalinersianut qaffaanikkut aningaasartuutaanerusussat 2022-imi aamma 2023-imi.

Utoqqalinersiat - Pensionit	2022	2023
Utoqqalinersiallit – angerlarsimaffiup avataani sivisunerusumik najugaqarnikkut	0,9 mio. kr.	1,8 mio. kr.
Utoqqalinersiallit – aningaasat tunngaviusut qaffanneqarneri	8,75 mio. kr.	17,5 mio. kr.
Siusinaartumik pensionisiat – sivisunerusumik najugaqarnikkut	0,5 mio. kr.	1 mio. kr.
Siusinaartunik pensionisiat – pensionisiat qaffaataat, kiisalu nammineq isertitarisinnaasat qaffaataat 10.000 kr.	4,5 mio. kr.	9 mio. kr.
Aningaasartuutit ataatsimut	14,7 mio. kr.	29,3 mio. kr.

Aaqqissuussineq naatsorsuutigineqanngilaq allaffissornikkut kommuninut kinguneqartussatut, akiusut ullumikkut kommunini atorneqartut pioreersut qaffanneqarmata.

4. Aningaasaqarnikkut aamma allaffissornikkut inuussutissarsioortunut kingunerisassai

Siunnersuut aningaasaqarnikkut imaluunniit allaffissornikkut inuussutissarsioortunut kinguneqartussaannigilaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusianut kingunerisassai

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut aamma innuttaasut peqqissusiannut kinguneqartussaannigilaq.

6. Innuttaasunut kingunerisassai

Siunnersuutikkut utoqqalinersiallit tamarmik aningaasaqarnermikkut atugaat pitsanngorsaavigineqassapput akiliutit tunniunneqartartut tunngaviusut qaffanneqarnerisigut. Tamatumalu saniatigut siunnersuutikkut siusinaartumik pensionisiallit aningaasaqarnermikkut atugaat pitsanngorsaavigineqassapput, siusinnaartumik pensionisiallit appasinnerpaamik sulisinnaassuseqartut tigusartagaasa qaffanneqarnerisigut. Tamatumalu saniatigut siunnersuut siusinnaartumik pensionisialinnut qaffasinnerpaamik tigusaqartartunut suliffeqarnermikkut

isertittagaat ilanngaassisoqannginnerani qaffasinnerusinnaalissapput, ilanngaassinertaqanngitsunik, tamannalu nammineq immikkut sulinissamik soqutiginarnerulersitsissaaq.

7. Allatigut kingunerisassai pingaaruteqartut

Naatsorsuutigineqanngilaq siunnersuut pingaaruteqartunik allanik kinguneqassasoq.

8. Tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami 21. december 2021-imiit - 10. januar 2022-p tungaanut, www.naalakkersuisut.gl, -imi tusarniaanermut nittartakkakut tamanut saqqummiunneqarsimavoq, tusarniaavigisassanilu arlalinni, piffissami tamatumani tusarniaassutigineqarsimalluni. Tusarniaaneq aammalu tusarniaanermut akissutit tugineqarsimasut pillugit ilanngussaq 2-mut innersuussisoqarpoq.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit*§ 1-imut*

Nr. -1-imut

Aalajangersakkami tassani aalajangersarneqarpoq aningaasat tunngaviusut 2022-imi kisitsisit tunngavigalugit 73.239 kr.-inik annertussuseqartut.

§ 2-mut

Nr. 1-imut

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq siusinaartumik pensionisiaqartumut 0-imiit 25 pct.-imut sulisinnaassuseqartumut siusinaartumik qaffasinnerpaanik pensionisiassat akilerneqartussat naatsorsorneqartut 124.340 kr.-inut, kisitsisit 2022-imut atorlugit.

Isertitaanik tunngavilimmik siusinaartumik pensionisiassat taamaallaat akigitat eqqaaneqartut atorlugit akilerneqartussaapput, tamakkiisumik siusinnaartumik pensionisiaqarnissamut atugassarititaasut naammassineqarsimappata. Siusinaartunik pensionisiaqartup piunasaqaataasut tamakkiisumik pensionisiaqarnissamut naammassisimangippagit taarsiullugu akiliuteqartoqassaaq siusinaartumik pensionisiaqartarnermut Inatsisartut inatsisaanni § 7 naapertorlugu.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarput isertitanut killiliussat suut tunngavigalugit siusinaartumik pensionisiassat akilerneqartussat apparneqartussaansut.

Siusinaartumik pensionisiat apparneqassapput siusinaartumik pensionisiaqartup aappaqarpallu aappaasup ataatsimut piffissami pineqartumi isertitaat, eqqaassanngikkaanni Nunani Avannarlerni isumaqatigiissutaasut naapertorlugit isumaginninnikkut sillimmasiissutit, 38.000 kr.-it qaangersimagaangatigit. Aappaqarpat aappaasup isertitai siulliit 100.000 kr.-it isertitanut tamarmiusunut ilanngunneqassanngillat.

Oqaaseqaatit itisilerutaasut inuit kikkut "aappaasutut" isigineqartussaaneri eqqarsaatigalugit innersuunneqassaaq siusinnaartumik pensionisiaqartitsisarneq pillugu inatsimmi § 4-mut, tassungalu atatillugu oqaaseqaatinut.

§ 3-mut

Aalajangersarneqarpoq Inatsisartut inatsisaat atortuulissasoq ulloq 1. juli 2022.

Bilag 1

Inatsisissatut siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
<i>Oqaasertat atuuttut</i>	<i>Inatsisissamut siunnersuut</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 23. november 2015-imeersumi, tak. Namminersorlutik Oqartussat inatsimmut nalunaarutaat nr. 9, 28. februar 2020-imeersoq, allangortinneqartoq Inatsisartut inatsisaatigut nr. 7, ulloq 19. november 2021-imeersukkut, imaattunik allannguuteqassaaq:</p>
” § 9. Toqqammaviusumik aningaasartat ukiumut kr. 59.900-t angullugit annertussuseqarput.”	<p>1. § 9, imm. 1 imatut oqaasertalerneqassaaq: ”Utoqqalinersiat toqqammaviusut ukiumut 73.239 kr. -it angullugit annertussuseqarput.”</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Siusinaartunik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 40, ulloq 9. december 2015-imeersoq, tak. Namminersorlutik Oqartussat inatsimmut nalunaarutaat nr. 8, ulloq 14. Juli 2021-imeersoq, allangortinneqartinneqartumi Inatsisartut inatsisaatigut nr. 8, ulloq 14. Juli 2021-imeersukkut, imaattunik allannguuteqartitsisoqassaaq:</p>
<p>” <i>Imm. 2.</i> Siusinaartumik pensionisiat qaffasinnerpaat imm. 1 naapertorlugu ukiumut 110.664 kr.-inik annertussuseqarput.</p> <p>”<i>Imm. 3.</i> Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutit appartinneqassapput siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqartoq aammalu taassuma apparisaata ukiumoortumik isertitai, tamatumani ilanngunnagit siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutit, utoqqalinermi pensionisiat aammalu Nunani Avannarliit akornanni isumaginninnikkut Isumaqatigiissut naapertorlugu 28.000 kr.-it sinnerpagit. Apparisaqarsimagaanni taassuma isertitai siulliit 100.000 kr.-it ilanngunneqassanngillat.</p>	<p>1. § 17, imm. 2 aamma 3 imatut oqaasertalerneqassaaq:</p> <p>” <i>Imm. 2.</i> Siusinaartunik pensionisiat qaffasinnerpaaffiat ukiumut annertussuseqarput 124.340 kr.-it angullugit.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Siusinaartunik pensionisiat apparneqassapput siusinaartunik pensionisiaqartoq aappaqarpallu taassuma aappaata ukiumut ataatsimut piffissami pineqartumi isertitaat siusinaartunik pensionisiat, utoqqalinersiat aamma pensionisiat Nunani Avannarlerni isumaginninnikkut sillimmasiisarnernik aqqissuussinerit naapertorlugit 38.000 kr.-it qaangersimagaangatigit. Aappaqaraanni apparisap isertitaani 100.000 kr.-it siulliit</p>

	ilanngullugit naatsorsuunneqassanngillat. ”
	§ 3 Inatsisartut inatsisaat una atortuulissaaq ulloq 1. juli 2022.

Tusarniaanermut akissutit pillugit allakkiaq

Siunnersuut tusarniaassutigineqarsimavoq piffissami 21. december 2021-miit 10. januar 2022-p tungaanut. Tamatuma saniatigut siunnersuut piffissami tamatumani tusarniaasarnernut nittartakkami www.naalakkersuisut.gl -imi tamanut saqqummiunneqarsimavoq.

Siunnersuut tulliuuttunut tusarniaassutigineqarsimavoq: Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Nunalerinnermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiuuteqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, Ineqarnermut, Attaveqaqatigiinnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik, Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut, Niuernermut Silaannaallu Pissusaanut Naalakkersuisoqarfik, Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik, Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik, Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Isumaginninnermut Naammagittaalliuteqartarfik, Siusinaartunik pensionisiaqarnermut Naammagittaalliuteqartarfik, Inuit Pisinnaatitaaffiit Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi, Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Institutti, Meeqqat Oqaaseqartartuat MIO, Kalaallit Meerartaat, MIBB (Meeqqat inuunerat pitsaanerusoq), Sorlak (Meeqqat Inuusuttuaqqallu Kalaallit Nunaanni Siunnersuisoqatigiivi), Innarluutillit Oqaaseqartartuat Tilioq, INOOQAT (Kalaallit Nunaanni ineriartornikitsunut angajoqqaat peqatigiiffiat), Nunatsinni Inuit Innarluutillit Kattuffiat, ISI (Tappiitsut isigiarsuttullu Kalaallit Nunaanni peqatigiiffiat), KTK (Kalaallit Nunaanni tusilartut peqatigiiffiat), Nunami Tamarmi Peqatigiiffik Autisme, Kalallit Nunaanni immikkoortortaq, Kattuffik Utoqqaat Nipaata, Angajoqqaatigiit, KNIPK (Kalaallit Nunaanni Innarluutillit Peqatigiiffiat), Sugisaq, Røde Kors Kalaallit Nunaat, Sulisitsisut (GE), SIK, Kalaallit Illuutaat, Aarhus, Odense-mi Kalaallit Illuutaat, Aalborg-imi Kalaallit Illuutaat, København-imi Kalaallit Illuutaat.

Tulliuuttut tusarniaanermi akissuteqarsimapput:

Qeqqata Kommunia, Avannaata Kommunia, Tilioq, KNIPK aamma SIK.

Tusarniaanermut atatillugu aallarniutitut oqaaseqaatit

Tusarniaanermut akissutigineqartut ikkussuunerannut atatillugu paasineqarpoq, siusinaartumik pensionisiaqalertarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 17, imm. 3 pillugu allannguutissatut siunnersuummi § 2-mi kukkuneqartoq. Siunnersuut tusarniaassutitut nassiunneqartoq tulliuuttumik § 17, imm. 3 suli oqaaseqatigiit pingajuannik ilaqarluni imaattunik imaqarpoq:

”kr. 400.000-it ataallugit isertitaqarnermi, pensionisiat apparneqarsinnaanngillat siusinaartumik pensionisiat qaffasinnerpaartaasa 20 pct.-ia ataallugu, siusinaartumik pensionisialik nammineq saniatiguunik isertitaqanngippat, taamaattoq imaallillugu kr. 400.000-it sinnerlugit isertitaqaraanni siusinaartumik pensionisiat peerneqassallutik.”

Taamaattoq taakku oqaaseqatigiit pingajui siusinaartumik pensionisiaqalertarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 40, 23. november 2017-imeersup akuersissutigineqarneranut atatillugu § 17, imm. 3-miit peerneqarnikuupput.

Taamaattumik kukkuneq Inatsisartunut saqqummiunneqartumi siunnersuummi iluarsineqarpoq. Tamatumunnga atatillugu, taamaallaat aalajangersakkap ilamernganik peersisoqarnera pissutigerpjarlugu, nutartikkamik tusarniaasoqqaartariaqanngikkaluartoq, taamaalillunilu, tusarniaavigineqartut oqaaseqarfigissallugu periarfissaqarfiginngisaannik, siunnersuummi nutaamik ikkussisoqartussaannngimmat, taamaaliortoqarsinnaasoq Naalakkersuisoqarfiup naliliinerivaa.

Tusarniaanermut akissutit:

Tusarniaanermut akissutigineqartut tamakkiisumik issuarneqartarput, Naalakkersuisoqarfiullu taakkununga oqaaseqaataat *vingasunik allanneqartarlutik*.

1. Qeqqata Kommunia

Oqaaseqaatit tusarniaanermut Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaanut aamma Siusinaartunik pensionisiaqarnermut Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranut atatillugu.

Utoqqalinersiat tunngaviusut qaffanneqarnissaannik, kiisalu siusinaartunik pensionisiat qaffasinnerpaaffiata, aamma ilanngaasiiffineqarneq sioqqullugu saniatigut aningaasarsiarineqarsinnaasut qaffanneqarnissaannik siunnersuut Qeqqata Kommuniata ilalerpaa.

Kalaallit Nunaanni tamarmi inuuniarnermut aningaasartuutit qaffasinneri eqqarsaatigalugit utoqqalinersialinnut aamma siusinaartunik pensionisialinnut atugassarititaasut pitsanngorsarneqarnissaat Naalakkersuisut siunnerfigimmassuk Kommunip nuannaarutigaa.

Taamatuttaaq maannamut aaqqissuussinermit qaffasinnerusunik siusinaartunik pensionisiallit 10.000 kr.-inik isertitaqarnerusinnaalernermit periarfissinneqarmata, tamannalu siusinaartumik pensionisialinnut sulinerunissamut kaammattuutaassamat Kommunip nuannaarutigaa.

Kommune siunnersuummut allanik oqaaseqaateqanngilaq.

Akissut: Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermi akissutaasut qujassutigai.

2. Avannaata Kommunia

Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisissaanut, aamma siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaanut 21. december 2021-imeersumut siunnersuummut Avannaata Kommuniata oqaaseqaatai.

Oqaaseqaatit nalinginnaasut:

Ingammik piffissami tusarniaaviumi juullip ukiortaallu inissisimani isiginiaraanni, inatsisiliornermut taamak pingaaruteqartigisumut tusarniaanermi piffissaliunneqartoq naapertuilluannngitsumik sivikippallaartoq, Avannaata Kommuniata nalilerpaa.

Akissut: Piffissaliussap sivikinneranut atatillugu siunnersuutip oqaaseqarfigisassatut nassiunneqartup 2022-imut aningaasanut inatsisissamut isumaqatigiinniutigineqarneranut atasuunera, taamaattumillu pisariaqarsimalluni siunnersuutip 2022-imi upernaakkut ataatsimiinnermi saqqummiussassatut suliarineqarnissaa isiginiarneqassaaq, utoqqalinersialinnut siusinaartunillu pensionisialinnut amerlasuunut nuannaarutaasussanik tapiissutit qaffasinnerusut 1. Juli 2022-imiit atuutilersinneqarnissaat periarfissaatikkumallugu.

Taamaattumik inatsisilerinermut teknikkikkut tusarniaasoqarsinnaaneralu il.il. eqqarsaatigalugit inatsisiliornerit suliarineqartarnerannut siunnersuutip aqutissaasigut naammassillugu suliarineqarsinnaanissaa periarfissaatikkumallugu, siunnersuut sivikilliamik piffissaliilluni tusarniaassutiginissaanut nassiunneqarnissaa pisariaqarsimavoq. Taamaangippat siunnersuut aatsaat 2022-imi ukiakkut ataatsimiinnermi saqqummiunneqarsinnaassagaluarpoq, tamatumalu kingunerissagaluarlugu utoqqalinersialinnut pineqartunut akiusut appasinnerusut suli ukiup affaani atuutissagaluarlutik.

Kiisalu ilanngullugu erseqqissaatigineqassaaq siunnersuut taamaallaat akigititanut aalajangersakkani atuutereersuni taamaallaat allanngortitassaammat. Inatsisissatut siunnersuut immikkoortunut marlunnut, tassa imaasillugu utoqqalinersialinnut inatsisissatut siunnersuummut aamma siusinaartunik pensionisialinnut inatsisissatut siunnersuummut avinneqartariaqartoq Avannaata Kommuniata nalilerpaa, uani inatsisinut immikkoortunut marlunnut allannguutissatut siunnersuutit pineqarmata, soorluttaaq suliassaqarfinnut marlunnut ataatsikkut inatsisiliorortoqarnerani maleruagassat akuleruttoorneqarsinnaaneri imaluunniit arlaannik takkuitsuisoqarsinnaanera, aarlerinaateqarsinnaasoq.

Akissut: Siunnersuutigineqartoq atorineqanngilaq, uani pineqarmata Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat aamma Siusinaartunik pensionisiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat 2022-imut aningaasanut inatsisissamut siunnersuutip suliarineqarneranut atatillugu, taamalu ataatsimoortillugit saqqummiukkumaneqarmata.

Tamatumalu saniatigut eqqaaneqassaaq ulloq 1. juli 2019 inatsisilianut nalunaarutit pillugit piimasaqaataasunut kaajallaasitaq naapertorlugu Naalakkersuisoqarfiit tamarmik inatsisit allannguutaannik akuersissuteqarnertigut inatsimmut nalunaarummik suliaqartussaasut piimasaqaataalersimammat, imaalillugu inatsit atuuttuusooq, tassa inatsit tunngaviuvoq pingaarneq akuersissutigineqaaqqaarnikoq kingusinnerusukkut allannguutininik tamanik imaqartumik ataatsimoortutut nalunaarutitut takuneqarsinnaasartussaasoq.

Inatsisissanut siunnersuut aamma immikkuullarissumik inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit suliat assut tuaviunneqarsimanerannik ersarissumik ersersitsipput. Ilutigisaanillu inatsisissamut siunnersuummut oqaaseqaatini oqaaseq atorineqarpoq “utoqqarnut tunngasumik periusissialiassaag aggersoq”, tamannalu ilisimaaraluni suliassaqarfimmi allannguutininik naatsorsuutigineqartariaqartoq.

Suliassaqarfimmi tamakkunani manna tikillugu allannguutininik iluarsiinernillu amerlasuunik suliaqartoqartarsimavoq.

Akissut: Piffissami matumani utoqqarnut tunngasumik suliassaqarfimmut periusissiaq suliarineqarpoq. Kisiannili taassuma atuutilersinneqarumaanera suli allannguutininik allanik

aamma kinguneqassasoq naatsorsuutigineqassanersoq pisariaqartut, soraarnerussutisiaqartitsinermtu atatillugu, taamaassappallu aamma qaquguussanersoq suli siumoortumik oqaatigissallugu ajornarpoq.

Soraarnerussutisiaqarnermtu inatsisit arlariit pineqartut allaffissornikkut suliassartaat, minnerunngitsumik siusinaartunik pensionisiaqarneq pillugu inatsit assut sulisunik atuiffiusartut Kommunit misilittagaraat. Taamaattumillu nutarterisoqarlunilu inatsisunik atuuttunik pisariinnerulersitsisoqarnissaa kissaatigineqarluni. Inatsimmik allannguinerit tamarmik aamma kinguneqartuaannartarput innuttaasut saaffiginnissutaasa amerleriarnernik, paasisutissinneqarnissanik kissaateqartoqartarmat inatsisit allannguutaat innuttaasunut ataasiakkaanut qanoq kinguneqartussaansut.

Akissut: Inatsisunik allannguinerit tamarmik kinguneqartassasut piffissami sivikinnerusumi saaffiginnittartut amerlanerulernerinik, tamannalu ulluinnarni sulianik ingerlatsinerup ilaatut nalinginnaasutut isigisariaqartoq Naalakkersuisoqarfiup naliliineraa.

Inatsisitigut allannguutissat siunnersuutigineqartut aammattaq innuttaasunut akiliutaasartut allatigut, assersuutigalugu ineqarnermtu tapiissutini aamma meeqqanut tapiissutini apparneqartarnerannik, tamannalu aamma kommunini suliassat annertunerulernerannittaag kingunerisussaavaat.

Akissut: Ilisimallugulu isertitat qaffasinnerulertarneri tapiissutitut akiliutini allani annikinnerulersitsisinerinik kinguneqartussaasartut Naalakkersuisoqarfiup eqqumaffigaa. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq tamanna ilanngullugu inatsisiliornerit nutarterlugit sularineqarnissaanni aggersumi, ineqarnermtu tapiissutini il.il. kiisalu tapiissutininut tunngasunik inatsisinit allanut atatillugu sammineqartussaammat.

Inatsisissamut siunnersuummik peqqissaartumik itisuumillu suliaqarsinnaanermut, ilutigisaanillu suliassaqarfimmi allannguutininik amerlanerusunik pilersitsisinnaanissamut, ilutigisaanillu pisariillisaasinnaanissamut inatsisiliortut periarfissaqartikkumallugit, tamatuma pisariaqarfigisaatut ersiuteqarfiusuni, kommunillu inatsisit allannguutaannik aningaasartuutissatut missingersuusiani naatsorsuutigisaqareersinnaaqullugit inatsisissatut siunnersuummi pineqartumi allannguutissat siusinnerpaamik 1. februar 2023-imiit atuutilersinneqarumaartut siunnersuutigineqarpoq.

Akissut: Suliami ilanngunneqanngilaq. Siuliani allaaserineqartutut inatsisip atuutilersinnissaanik kinguartitsineq soraarnerussutisiallit eqqorneqartut pissarsiassaqarnissaat akiliutinik appasinnerusunik piffissami sivisunerusumi kinguneqassaaq, tamannalu partiit akornanni 2022-imut aningaasanut inatsimmut atatillugu isumaqatigiissutaasimasunut akerliussaaq.

Immikkut oqaaseqaatit:

§ 1-imut: Nalinginnaasumik oqaaseqaatit ataanni oqaatigineqartut innersuussutigineqarput.

§ 2-mut: Aalajangersagaq ersernerluppoq. Takuneqarsinnaasut naapertorlugit allannguut siunnersuutigineqartoq akisut minnerpaaffissaata maanna atuuttup 50 %-ip 20 %-imut appartinneqarneranik, kiisalu minnerpaaffissap taassuma aapparisaq isertitaasa 400.000 kr.-it qaangeraangassuk atorunnaavinneranik kinguneqassaaq. Tamanna ersarissumik inatsisissamut siunnersuummi imaluunniit siunnersuummut oqaaseqaatini nalunaarneqanngimmat

kissaatigineqarpoq ersarissumik oqaasertaliisoqarnissaa, kommunit innuttaasunik eqqortumik siunnersuisarnissamut maleruagassanillu atortitsinissamut periarfissaqaqqullugit.

Akissut: Ilaatigut oqaaseqatigiit pingajuanni, § 17, imm. 3-lu siunnersuummiit peerneqarluni malinneqarpoq. Oqaaseqatigiit pingajui peerneqareernikuupput Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 40, 23. november 2017-imeersumi, kukkunikkullu siunnersuummi tusarniaassutigineqartumi ilaasimalluni. Taamaattumillu aalajangersagaq taanna siunnersuummit peerneqarnikuvoq.

§ 3-mut: Siunnersuummut nalinginnaasunik oqaaseqaatini oqaatigineqartut innersuussutigineqarput.

3. Tilioq

Tilioq siunnersuummut uunga: Utoqqalinersiaqarnek pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut, aamma siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaanut siunnersuut pillugu tusarniaanermut akissutai.

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup Tilioq qinnuigisimavaa siunnersuummut pineqartumut oqaaseqaatissaqaruni oqaaseqaateqaqqullugu.

Naalackersuisoqarfiup allannguutissatut siunnersuutaa tunngavigalugu imaattunik oqaaseqaateqarniarpugut:

Allannguutissatut siunnersuutini nutaani siusinaartumik pensionisiaqarnermut atatillugu annertussutit akiliutaasartut pensionisianut qaffasinnernut qaffanniarneqarmata, aamma aningaasat pensionisiaqartumit tiguneqartartut eqqarsaatigalugit aamma pensionisiaqartup aapparisaata isertissinnaasai pensionisiassanit ilanngaassinnginnermi qaffanniarneqarmata iluarisimaarnartoq Tilioq isumaqarpoq.

Taamaattoq siusinaartunik pensionisiallip pensionisiassaanik aapparisap isertitaanik tunngavilimmik annertussusiliisarnek atorunnaarsinneqartariaqartoq Tilioq inassuteqassaaq. Aaqqissuussineq taanna naapertuutinngitsutut isigineqarpoq, inuit innarluuteqartut sulisinnaassuseqanngitsullu aapparisami isertitaanik taamaallaat isumalluuteqalersinnaammata. Tamanna akerliuvoq nunat tamalaat akornanni innarluutilinnut atatillugu isumaqatigiissutaasumut artikeli 28-mut, taanna qularnaarisuummut inuunermik toqqissimasumik aamma isumagineqarnikkut. Ilanngullugulu inuit innarluuteqartut siusinaartunillu pensionisiaqartut aapparisaminnik inooqateqarumallutik ineqatigiilernissamut periarfissaarussinnaanerit aarleqqutigineqarsinnaavoq, aappariit illugiillutik aningaasaqarnermikkut attanneqarsinnaanngitsumik inissimalersinnaammata. Tamanna innarluutillit pillugit nunat tamalaat isumaqatigiissummut – artikel 23-imut, ilaqutariittut inuunissamut piginnaatitaanermut unioqqutitsinerussaaq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Aallarniutigalugu aalajangiunneqassaaq Naalackersuisoqarfik isumaqanngimmat illugiilluni pilersuisussaataaneq Innarluutilinnut nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissummi – artikeli 28-imut naammaginartunik inuussutissaqarnissamut aamma isumaginninnikkut toqqissimanartumik ilaqutariittut inuuneqarnissamik artikeli 23-imut akerliunngitsoq.

Ataatsimut isigaluni illugiilluni pilersuisussaataaneq inooriaatsit pioreersut assigiinngitsut akornanni naligiissitaanermik pilersitsiniarpoq, aappariittut katissimalluni inuusoqarnerseq, nalunaarsortissimasutut aappariittut inuusoqarnerseq imaluunniit inooqatigiittut katissimanermut assingusumik inooqatigiittoqarnerseq apeqqutaatinnagit.

Inuit marluk inooqatigiinnikkut aningaasartuutiminnik nammaqatigiittarneri iluaqutissartaqartartoq sivisuumik aallaaviusimavoq. Taamaattumillu katissimalluni aapparisaq imaluunniit inooqatigisaq isertitai inoqutigiit ataatsimut pilersorneqarneranni pingaaruteqartarmata.

Illugiilluni pilersuisussaataanermut malittarisassat aammattaaq siunnerfilersugaasumik akileraartarnikkut ikiorsiissutinik aaqqissuussisarnermik qularnaarinissamik siunertaqarput.

Taamaakkaluartorli aningaasaqarnerq killeqartorujussuusinnaammat inuup pisortanit pilersorneqartutut inissisimaneratigut, naapertuilluannngitsutullu isiginiarneqarsinnaasarluni aapparisaq aningaasaqarnerata aningaasaqarnermut sunniuteqarnera isiginnngitsuusaarneqarsinnaanngilaq.

Tamanna isiginiarneqassaaq sukkulluunniit inuiaqatigiittut tulleriarisariaqartarnerput tunngavigalugu akileraartitsigut inuiaqatigiit isertitaasa qanoq pitsaanerpaamik atornerqarsinnaaneri eqqarsaatigalugit, inuiaqatigiittut aaqqissuusaanitsinni kikkut tamarmik periarfissaqartut tunniussaqarsinnaanerat apeqqutaasarmat, kiisalu aamma annikinnerpaanik pissaqartunut, ikiorserneqartariaqarnerusunut ikiorsiissutit tunniunneqartussat siunnerfilerneqartarnissaat tunngaviusarmat.

Siunnersuut una, utoqqalinersialinnut aamma siusinaartunik pensionisialinnut, ikiorsiissutit tunniunneqartussat qaffasinnerunissaat kisiat eqqarsaatiginagu pitsanngorsaatinik kinguneqassaaq, kisianni aamma assigiinnik periarfissaqartitsinikkut siusinaartunik pensionisiallit saniatigut ilassutitut annerusunik isertitaqarsinnaanerisigut, ilanngaassisoqartinnagu, taamalu inuit taakkua pitsaanerusumik inissisimalersillugit.

Siunnersuullu una aamma Inatsisartuni partiit akunnerminni isumaqatigiissuteqarneri naapertorlugit aningaasanik immikkoortitsisoqarneranik aningaasanut inatsisissamut 2022-imut isumaqatigiinniarnernut atatillugu, tamatumuunalu aningaasaliissutinik immikkoortitsisoqarneratigut atuutilersitsinermik ersersitsisuuvoq.

4. SIK

Utoqqalinersiaqarnerq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut, aamma siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaanut siunnersuummut atatillugu tusarniaanermi akissut.

Utoqqalinersiaqarnerq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut, aamma siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaanut siunnersuummut atatillugu tusarniaanermut akissuteqarnissamut periarfissaqartitsisoqarnera SIK-p qujassutigaa.

utoqqalinersianut tunngaviusumik akiliutaasartut qaffanneqarnissaat, kiisalu aamma siusinaartunik pensionisiat qaffasinnerit qaffanneqarnissaanut siunnerfigalugu siunnersuut saqqummiunneqartoq SIK-p ilalersinnaavaa. Taamaalilluni Siunnersuut utoqqalinersialinnut ukiumut 9.000 kr.-inik annertunerusunik aammalu siusinaartumik pensionisialinnut 5.600 kr.-inik annertunerusunik siusinaartumik pensionisialinnut qaffasinnerpaanik pisartagaqartumut pisartagaqartitsisoqartarnissaanik siunnerfeqarpoq.

Akiliutit tunniunneqartartut siunnersuutigineqartutut qaffanneqarnissaat assut pitsaasuvoq, neriuutigisariaqarporlu aningaasanut inatsimmut atatillugu isumaqatigiinniarnissat aggersut suli ajunnginnerusunik inuiaqatigiinni utoqqalinersialinnut utoqqalinersiaannarminnik isumalluuteqartunut akiliuteqartoqarsinnaalersitsinissamut inissaqartitsiumaartut. Utoqqalinersiat ukiumut 73.000 kr.-it sinnilaarlugit annertussusillit suli isertitatut annikitsuararsuurtut isigisariaqarput, inuiaqatigiinni inuuniarnermut aningaasartuutit eqqarsaatigalugit.

SIK annerusunik oqaaseqaatissaqanngilaq.

Akissut: Naalackersuisoqarfip oqaaseqaatit nassiunneqartut qujassutigai. Oqaatigineqartut siunissami allannguuteqartitsisoqassappat isumaliutersuutissanut ilanngunneqarumaarput.

5. KNIPK

KNIPK-p tigusimavai utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsissaatut aammalu siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisissaata allanngortinneqarnissaanut siunnersuutit pillugit tusarniaanerit.

Utoqqalinersiaqartunut utoqqalinersiat toqqammaviusut qaffanneri (grundbeløb) utoqqalinersiallu qaffasinnerpaat qaffanneqarneri kiisalu ilanngaassiffissanut ilanngaassinnginnermi aningaasat tigummiinnagassat qaffanneri.

Siusinaartumik pensioneqartunut inatsisip allanngortinnissaanut siunertaavoq toqqammaviusussat tunniussinnginnermi sillimmasiussat 38.000 kruuniniit 100.000 kruuninut qaffanneri isertitammi 400.000 kruunit ataaniikaangala20% ataallugu ilanngaatigineqarsinnaanngitsut.

Akissut: Naalackersuisoqarfik akissummut qujavoq. Torersumik pinissaq eqqarsaatigalugu erseqqissaatigineqassaaq siunnersuummi taamaallaat, siusinaartumik pensionisiaqartup, ilanngaavigineqarani saniatigooralugu isertissinnaasai aningaasat annertussusaat 10.000 kr.-nini maanna annertussuseritineqartumiit 28.000 kr.-niniit 38.000 kr.-ninut qaffanneqarmat. Pensionerisamik appaanissaq pitinnagu, siusinaartumik pensionisiallip inooqataata isertitarisinnaasaanut killiussaq, siunnersuummi tigummiinnarneqartut 100.000 kr.-iupput.

Siusinnerusukkut aalajangersakkami oqaaseqatigiit pinguattut ersersinneqartoq, 400.000 kr.-it ataallugit isertitaqartunut siusinaartumik pensionisiaqartunut 20%-inut killiliussamut tunngatillugu, siusinaartumik pensionisiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannik allannguneq pillugu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 40, 23. november 2017-imeersukkut aalajangersakkamiit peerneqareerpoq, tusarniaanermullu nassiunneqartumut siunnersuummi

kukkusogarneratigut ilannguttuugaalluni. Taamaattumik aalajangersagaq allannguutissatut siunnersuummiit peerneqarpoq.

Aammattaaq tamatumunnga akissut, tusarniaanermut akissut 3-miittoq, takoqquneqarpoq.

KNIPK-p taamatut allannguissamat siunnersuummut soorunami tapersiivoq aammami 2023-mi allannguisoqartussatut siunnersuut imaqarmat.

Taamaakkaluartorli KNIPK-p siunnersuummut **allannguutissatut ilanngullugu siunersuutigerusuppaa lnatsisartunut utoqqalinersiallit, aammalu siusinaartumik pensionisiallit namminerlu isertitaqangitsut tamakkiisumik pisartangaqalernissaat.**

Taamatut siunnersuuteqarnermut pissutaavoq utoqqalisut ilinniagaqarsimasullu ukiorpassuarnilu sulereerlutik soraarninngoraangamik atugaat aningaasatigut appariarujussuurtarmata appaasoq sulilippat imaluunniit soraarnerussutisiaqarpat.

Akissut: Ikkunneqanngilaq, tusarniaanermut akissut 3-mut, pilersogatigiittussaataaneq pillugu akissummut innersuussisoqarpoq.

Amerlaqaammi qinertarmassuk danmarkimut nuunnissartik.

Siusinaartumik pensionisiat pillugittaamatuttaaq KNIPK siunnersuuteqassaaq innarluutillit suliffeqarsinnaanngivissortullu namminerlu isertitaqangitsut tamakkiisumik pisarnissaat.

Taamatut siunnersuuteqarnermut pissutaavoq innarluuteqalartut ilinniagaqarsimangaluarlutik sulereerlutik napparsimalerlutik annaasaqarneq annertoq nalaattarmassuk. Ilaalu arlalinnik meeraqarsimatillugit pilersueqataasinnaanerat killeqalertarmat.

Akissut: Ikkunneqanngilaq, tusarniaanermut akissut 3-mut, pilersogatigiittussaataaneq pillugu akissummut innersuussisoqarpoq.

Soorunami nalinnaasumik qaffaasarneq pissusissamisoorpoq akit qaffakkaluttuinnartut malillugit, kisiannili toqqammaviusut aamma nalilersorluarnissaat allannguiniarnermi pingaaruteqarpoq siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu.

Akissut: Naalakkersuisoqarfiup oqaaseqaat, allannguutissani aggersuni attuumassutilinni ilaatinneqarumaartoq, qujassutigaa.